

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI KAR

**6/2015. (12. 22.) SZ. DÉKÁNI UTASÍTÁS
AZ ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI KAR
SZÖVEGES KOCKÁZATI JELENTÉSÉRŐL**

MÓDOSÍTVA, ÉS EGYSÉGES SZERKEZETBEN KIADVA:
2016.08.12.

Szöveges kockázati jelentés

BME Építészmérnöki Kar

Háttér

A kockázatkezelés rendjéről szóló rektori és kancellári közös utasítás 5.§ (2) alapján minden kockázat alapvetően két kritérium alapján értékelendő: egyrészt az Egyetem céljaira gyakorolt negatív (költség) hatás, másrészt a bekövetkezési valószínűség alapján.

Hatás szerint a kockázat besorolása háromféle lehet.

- Alacsony (1)** a cél elérését nem fenyegeti, és
a cél eléréséhez szükséges források 10%-ánál többet nem veszélyeztet.
- Közepes (2)** a cél elérését nem fenyegeti, és
a cél eléréséhez szükséges források 25%-ánál többet nem veszélyeztet.
- Magas (3)** a cél elérését fenyegeti, vagy
a cél eléréséhez szükséges források 25%-ánál többet veszélyeztet.

Valószínűség szerint a kockázat besorolása szintén háromféle lehet.

- Alacsony (1)** valószínűség $\leq 5\%$.
- Közepes (2)** $5\% < \text{valószínűség} \leq 25\%$
- Magas (3)** $25\% < \text{valószínűség}$.

A fenti utasítás 5.§ (9) alapján „mindenképpen kezelendők azok a kockázatok, amelyeknek ugyan kicsi a bekövetkezési valószínűségük, de a hatásuk nagy”, ám „azok a kockázatok, amelyeknek nagy a bekövetkezési valószínűségük, de a hatásuk minimális, nem feltétlenül külön kezelendők”.

Ennek megfelelően az 5.§ (5) alapján a **hatás** és **valószínűség** besorolása alapján M-M, M-K, M-A, K-K és K-M kategóriákba sorolt kockázati tényezőkkel kiemelten kell foglalkozni, melyek esetében legalább félévente kell helyzetértékelést végeznie a folyamatgazdának. Az A-A, A-K, A-M és K-A kategóriákba sorolt kockázati tényezők esetében alapesetben elegendő az éves belső költségvetések tervezésekor számszerűsíteni és tervezni a kockázatértékelési és kockázatkezelési költséghatásokat.

Értékelés

A kockázati környezet vizsgálata során a fentiek alapján feltártuk a Kar főfolyamatait érintő kockázati tényezőket és azok várható hatását, mely alapján az alábbi kockázatelemzési kritérium mátrix adódott.

KARRA GYAKOROLT VÁRHATÓ HATÁS (Alacsony, Közepes, Magas)	M-A H > 25% / V ≤ 5%	M-K H > 25% / V ≤ 25% 2.3-5.2	M-M H > 25% / V > 25% 3.2
	K-A H ≤ 25% / V ≤ 5%	K-K H ≤ 25% · V ≤ 25% 4.3	K-M H ≤ 25% / V > 25% 1.2-1.4-2.1-2.2-2.4-2.6-3.1-4.4-4.6
	A-A H ≤ 10% / V ≤ 5% 6.3	A-K H ≤ 10% / V ≤ 25% 1.3-3.4-5.3-6.1-6.2	A-M H ≤ 10% / V > 25% 1.1-1.5-1.6-2.5-3.3-3.5-3.6-4.1-4.2-4.5-5.1
	BEKÖVETKEZÉSI VALÓSZÍNŰSÉG, GYAKORISÁG (Alacsony, Közepes, Magas)		

A feltárt kari szintű kockázati elemek kezelésére a Kar akcióterveket alakít ki. A magasabb szintű kockázatokra a Kar igyekszik felkészülni, hatásukat megfelelő programokkal csökkenteni.

Mellékletek: Kockázati értékelő lapok (6 db, a kari főfolyamatoknak megfelelően).

KOCKÁZAT ÉRTÉKELŐ LAPOK

A kari oktatásfejlesztési folyamatok rendjéhez

1.1. Humánerőforrás-gazdálkodási kockázatok		Összeférhetetlenségi követelmények teljesítése nehézségekbe ütközik. A szakmai és adminisztratív feladatok ellátására nem áll rendelkezésre elegendő munkaerő-kapacitás.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	Az adminisztrációs feladatok nem megfelelő ellátása veszélyezteti az alaptevékenységet. A hatás várható mértéke: < 10% az előző év bevételéhez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	A bérek alacsonyak az ipari bérekkel összehasonlítva. Az adminisztrációnak két főnöke van, ami előrevetíti az adminisztrációban dolgozók fluktuációjának a növekedését.
Esélycsökkentés		Bérnövelés, írásbeliség elterjedése az utasítások szintjén.
Hatáscsökkentés		–
1.2. Infrastrukturális kockázatok		Az infrastruktúra elégtelensége vagy hibája akadályozhatja a rendeltetésszerű működést.
Hatás	<i>Közepes (2)</i>	Az elégtelen infrastruktúra az oktatási alaptevékenység minőségét rontja.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	Jelen tudásunk szerint ez a helyzet idén sem zárható ki.
Esélycsökkentés		Beszerezések folyamatának a gyorsítása.
Hatáscsökkentés		–
1.3. Tervezésből, pénzügyi és egyéb erőforrások rendelkezésre állásából eredő kockázatok		A stratégiai és rövidtávú feladattervek, illetve a költségvetési tervek nincsenek összhangban a jogi szabályozási előírásokkal, a tulajdonosi elvárásokkal, és célkitűzésekkel; a tervek nem számolnak a tervek végrehajtását akadályozó kockázatokkal, a terv nem tartalmaz tartalékokat.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	< 10% az előző év bevételéhez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Közepes (2)</i>	A szabályok gyakori változása megnehezíti azok követését, a folyamatok áttervezését, az igazodást, azok alkalmazását.
Esélycsökkentés		A hosszú távú tervezésre kell fektetni a hangsúlyt
Hatáscsökkentés		–
1.4. Minőségi kockázatok		A hatékony működést korlátozza, vagy teljesen ellehetetleníti a szükséges számú, megfelelő képesítésű személyi állomány (egyetemi tanárok) hiánya.
Hatás	<i>Közepes (2)</i>	Bizonyos kutatási területek elvesztése az oktatási minőségben is előbb utóbb megmutatkozik, ami a kar lehetőségeit szűkíti.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	Most sincs elegendő egyetemi tanár.
Esélycsökkentés		Az egyetemi tanárrá válás folyamatának kari támogatása.
Hatáscsökkentés		Tanszékek összevonása.

1.5. Információs kockázatok		A döntéshozatalhoz nem megfelelő információ a szükségesnél kevesebb ismeretre alapozott döntést eredményez.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	munkaszervezési szempontból hibás döntések születnek.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	Minden félévben előfordul.
Esélycsökkentés		Döntéshozók előzetes tájékoztatása.
Hatáscsökkentés		–
1.6. Jogi és szabályozási kockázatok		A jogszabályok és egyéb szabályok korlátozhatják a megfelelő működést, nem megfelelő megkötéseket tartalmazhatnak, nem jól definiáltak.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	< 10% az előző év bevételehez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	A szabályozók prioritása gyakran ellentmondásos, az új működési rend még nem alakult ki az egyetemen.
Esélycsökkentés		Utasítások csak írásban adhatók ki. Szabályozási folyamatok átláthatóvá tétele.
Hatáscsökkentés		–

A kari tudományos kutatási folyamatok rendjéhez

2.1. Humán erőforrás-gazdálkodási kockázatok		A szakmai és adminisztratív feladatok ellátására nem áll rendelkezésre elegendő munkaerő-kapacitás.
Hatás	<i>Közepes (2)</i>	Egyetemi követelmény a magas szintű tudományos tevékenység is. Az adminisztrációs feladatok nem megfelelő ellátása veszélyezteti az alaptevékenységet.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	Az adminisztrációnak két főnöke van, ami előrevetíti az adminisztrációban dolgozók fluktuációjának a növekedését.
Esélycsökkentés		Bérnövelés, írásbeliség elterjedése az utasítások szintjén.
Hatáscsökkentés		-
2.2. Információs kockázatok		A döntéshozatalhoz nem megfelelő információ a szükségesnél kevesebb ismeretre alapozott döntést eredményez.
Hatás	<i>Közepes (2)</i>	< 25% az előző év bevételehez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	A döntéshozók prioritása nem jól definiált, ellentmondásos.
Esélycsökkentés		Döntéshozók előzetes tájékoztatása, jó kapcsolat a társintézményekkel.
Hatáscsökkentés		–
2.3. Tervezésből, pénzügyi és egyéb erőforrások rendelkezésre állásából eredő kockázatok		A stratégiai és rövidtávú feladattervek, illetve a költségvetési tervek nincsenek összhangban a jogi szabályozási előírásokkal, a tulajdonosi elvárásokkal, és célkitűzésekkel; a tervek nem számolnak a tervek végrehajtását akadályozó kockázatokkal, a terv nem tartalmaz tartalékokat.
Hatás	<i>Magas (3)</i>	A kutatási eredmény elsősorban hosszú távú tervezés eredménye.

Valószínűség	<i>Közepes (2)</i>	A szabályok gyakori változása megnehezíti azok követését, belső kommunikálását, értelmezését, alkalmazását.
Esélycsökkentés		Működőképes és hasznos pályázati folyamat- és eljárásrend szabályozott kialakítása.
Hatáscsökkentés		–
2.4. Minőségi kockázatok		
		A hatékony működést korlátozza, vagy teljesen ellehetetleníti a szükséges számú, megfelelő képesítésű személyi állomány (tudományos főmunkatársak, kutatóprofesszorok) hiánya.
Hatás	<i>Közepes (2)</i>	Bizonyos kutatási területek elvesztése az oktatási minőségben is előbb utóbb megmutatkozik, ami a kar lehetőségeit szűkíti.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	Most sincs elegendő egyetemi tanár, tudományos főmunkatárs, kutatóprofesszor.
Esélycsökkentés		„Jövő alap”. Az egyetemi tanárrá válás folyamatának kari támogatása. Kutatók importálása az egyetemre.
Hatáscsökkentés		–
2.5. Jogi és szabályozási kockázatok		
		A jogszabályok és egyéb szabályok korlátozhatják a megfelelő működést, nem megfelelő megkötéseket tartalmazhatnak, nem jól definiáltak.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	< 10% az előző év bevételeihez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	A szabályozók prioritása gyakran ellentmondásos, az új működési rend még nem alakult ki az egyetemen.
Esélycsökkentés		Utasítások csak írásban adhatók ki. Szabályozási folyamatok átláthatóvá tétele.
Hatáscsökkentés		–
2.6. Költségvetési kockázatok		
		Az infrastruktúra elégtelensége vagy hibája megakadályozhatja a normális működést.
Hatás	<i>Közepes (2)</i>	< 25% az előző év bevételeihez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	Jelen tudásunk szerint ez a helyzet idén sem zárható ki.
Esélycsökkentés		Döntéshozók előzetes tájékoztatása.
Hatáscsökkentés		–

A kari gazdálkodási folyamatok rendjéhez

3.1. Költségvetési bevételi kockázatok		
		A hallgató létszám csökkenése, illetve az oktatás finanszírozásának romlása az oktatási bevételek csökkenése révén veszélyeztetheti a költségvetési egyensúlyt.
Hatás	<i>Közepes (2)</i>	A kar bevételeinek nagy része az oktatáshoz kapcsolódik.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	A demográfia helyzet, a preferencia-változások, és a szigorú feltételek miatt a magyar hallgatók száma várhatóan nálunk is csökken – a kisebb volumenű angol nyelvű oktatás ezt nehezen egyenlítheti ki.

Esélycsökkentés		A legjobb külföldi építészmérnöki oktatási intézmények, és a BME hagyományainak követése, a szakma és a kar megismer-tetése, népszerűsítése itthon és külföldön.
Hatáscsökkentés		Tartalékok magasabb szinten tartása, diverzifikáció.
3.2. Költségvetési kiadási kockázatok		A bér-jellegű kiadások megfelelő ellentételezés nélküli növe-kedése veszélyeztetheti a költségvetési egyensúlyt.
Hatás	<i>Magas (3)</i>	A kar kiadásának jelentős része közalkalmazotti bérköltség, így annak 25%-nál kisebb mértékű változása is veszélyeztet-heti a működést.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	Jelen tudásunk szerint ez a helyzet idén sem zárható ki.
Esélycsökkentés		Döntéshozók előzetes tájékoztatása.
Hatáscsökkentés		Tartalékok magasabb szinten tartása, diverzifikáció.
3.3. Jogi és szabályozási kockázatok		A jogszabályok és egyéb szabályok korlátozhatják a megfelelő működést, nem megfelelő megkötéseket tartalmazhatnak, nem jól definiáltak.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	< 10% az előző év bevételéhez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	A szabályozók prioritása gyakran ellentmondásos.
Esélycsökkentés		Döntéshozók előzetes tájékoztatása.
Hatáscsökkentés		–
3.4. Koordinációs és kommu-nikációs kockázatok		A szervezeti egységek közötti koordináció, a horizontális, illet-ve a felülről lefelé, vagy alulról felfelé történő kommunikáció nem megfelelő.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	< 10% az előző év bevételéhez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Közepes (2)</i>	A szabályok gyakori változása megnehezíti azok követését, belső kommunikálását, értelmezését, alkalmazását.
Esélycsökkentés		BME és kari honlapok fejlesztése, oktatói fórumok, tanszékve-zetői és bizottsági értekezletek
Hatáscsökkentés		–
3.5. Informatikai kockázatok		Az infrastruktúra elégtelensége vagy hibája akadályozhatja a normális működést (korrekt, naprakész gazdálkodási adatok, Nexon-Neptun-FIR2, KIRA-MGR egyezőség...).
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	< 10% az előző év bevételéhez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	Az utóbbi években többször előfordult (MGR, KIR, FIR2, KIRA).
Esélycsökkentés		Több kézi becslés.
Hatáscsökkentés		A költségvetések gyakoribb kontrollja.
3.6. Információs kockázatok		A döntéshozatalhoz nem megfelelő információ a szükségesnél kevesebb ismeretre alapozott döntést eredményez.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	< 10% az előző év bevételéhez viszonyítva.

Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	A döntéshozók prioritása nem jól definiált, ellentmondásos.
Esélycsökkentés		Döntéshozók előzetes tájékoztatása, jó kapcsolat a társintézményekkel.
Hatáscsökkentés		–

A kari humánpolitikai folyamatokhoz

4.1. Humánerőforrás-gazdálkodási kockázatok		Összeférhetetlenségi követelmények teljesítése nehézségekbe ütközik. A szakmai, tudományos és adminisztratív feladatok ellátására nem áll rendelkezésre elegendő munkaerő-kapacitás.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	A kar minőségi oktatásához szükséges a szakmai gyakorlat is. Az adminisztrációs feladatok nem megfelelő ellátása veszélyezteti az alaptevékenységet.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	A bérek alacsonyak az ipari bérekkel összehasonlítva. Az adminisztrációnak két főnöke van, ami előrevetíti az adminisztrációban dolgozók fluktuációjának a növekedését.
Esélycsökkentés		Bérnövelés, írásbeliség elterjedése az utasítások szintjén.
Hatáscsökkentés		–

4.2. Információs kockázatok		A döntéshozatalhoz nem megfelelő információ a szükségesnél kevesebb ismeretre alapozott döntést eredményez.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	< 10% az előző év bevételéhez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	A döntéshozók prioritása nem jól definiált, ellentmondásos.
Esélycsökkentés		Döntéshozók előzetes tájékoztatása, jó kapcsolat a társintézményekkel.
Hatáscsökkentés		–

4.3. Tervezésből, pénzügyi és egyéb erőforrások rendelkezésre állásából eredő kockázatok		A stratégiai és rövid távú feladattervek, illetve a költségvetési tervek nincsenek összhangban a jogi szabályozási előírásokkal, a tulajdonosi elvárásokkal, és célkitűzésekkel; a tervek nem számolnak a tervek végrehajtását akadályozó kockázatokkal, a terv nem tartalmaz tartalékokat.
Hatás	<i>Közepes (2)</i>	A kutatási eredmény elsősorban hosszú távú tervezés eredménye.
Valószínűség	<i>Közepes (2)</i>	A szabályok gyakori változása megnehezíti azok követését, belső kommunikálását, értelmezését, alkalmazását.
Esélycsökkentés		Működőképes és hasznos pályázati folyamat- és eljárásrend szabályozott kialakítása.
Hatáscsökkentés		–

4.4. Minőségi kockázatok		A hatékony működést korlátozza, vagy teljesen ellehetetleníti a szükséges számú, megfelelő képesítésű személyi állomány (tudományos főmunkatársak, kutatóprofesszorok) hiánya.
Hatás	<i>Közepes (2)</i>	Bizonyos kutatási területek elvesztése az oktatási minőségben is előbb-utóbb megmutatkozik, ami a kar lehetőségeit szűkíti.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	Most sincs elegendő egyetemi tanár, tudományos főmunkatárs, kutatóprofesszor.
Esélycsökkentés		„Jövő alap”. Az egyetemi tanárrá válás folyamatának kari támogatása. Kutatók importálása az egyetemre.
Hatáscsökkentés		–

4.5. Jogi és szabályozási kockázatok		A jogszabályok és egyéb szabályok korlátozhatják a megfelelő működést, nem megfelelő megkötések tartalmazhatnak, nem jól definiáltak.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	< 10% az előző év bevételéhez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	A szabályozók prioritása gyakran ellentmondásos, az új működési rend még nem alakult ki az egyetemen.
Esélycsökkentés		Utasítások csak írásban adhatók ki. Szabályozási folyamatok átláthatóvá tétele.
Hatáscsökkentés		–

4.6. Költségvetési kockázatok		A hallgató létszám csökkenése, illetve az oktatás finanszírozásának romlása az oktatási bevételek csökkenése révén veszélyeztetheti a költségvetési egyensúlyt.
Hatás	<i>Közepes (2)</i>	A kar bevételeinek nagy része az oktatáshoz kapcsolódik.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	A demográfia helyzet, a preferencia-változások, és a szigorú feltételek miatt a magyar hallgatók száma várhatóan nálunk is csökken – a kisebb volumenű angol nyelvű oktatás ezt nehezen egyenlítheti ki.
Esélycsökkentés		A legjobb külföldi építészmérnöki oktatási intézmények, és a BME hagyományainak követése, a szakma és a kar megismeretése, népszerűsítése itthon és külföldön.
Hatáscsökkentés		Tartalékok magasabb szinten tartása, diverzifikáció.

A kari hallgatói ügyek intézése folyamatokhoz

5.1. Információs kockázatok		A döntéshozatalhoz nem megfelelő információ a szükségesnél kevesebb ismeretre alapozott döntést eredményez.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	< 10% az előző év bevételéhez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Magas (3)</i>	A döntéshozók prioritása nem jól definiált, ellentmondásos.
Esélycsökkentés		Döntéshozók előzetes tájékoztatása, jó kapcsolat a társintézményekkel.
Hatáscsökkentés		–

5.2. Tervezésből, pénzügyi és egyéb erőforrások rendelkezésre állásából eredő kockázatok		A stratégiai és rövidtávú feladattervek, illetve a költségvetési tervek nincsenek összhangban a jogi szabályozási előírásokkal, a tulajdonosi elvárásokkal, és célkitűzésekkel; a tervek nem számolnak a tervek végrehajtását akadályozó kockázatokkal, a terv nem tartalmaz tartalékokat.
Hatás	<i>Magas (3)</i>	A kutatási eredmény elsősorban hosszú távú tervezés eredménye.
Valószínűség	<i>Közepes (2)</i>	A szabályok gyakori változása megnehezíti azok követését, belső kommunikálását, értelmezését, alkalmazását.
Esélycsökkentés		Működőképes és hasznos pályázati folyamat- és eljárásrend szabályozott kialakítása.
Hatáscsökkentés		–
5.3. Jogi és szabályozási kockázatok		A jogszabályok és egyéb szabályok korlátozhatják a megfelelő működést, nem megfelelő megkötéseket tartalmazhatnak, nem jól definiáltak.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	< 10% az előző év bevételeihez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Közepes (2)</i>	A szabályozók prioritása gyakran ellentmondásos, az új működési rend még nem alakult ki az egyetemen.
Esélycsökkentés		Utasítások csak írásban adhatók ki. Szabályozási folyamatok átláthatóvá tétele.
Hatáscsökkentés		–

A kari rendezvények szervezése folyamatokhoz

6.1. Információs kockázatok		A döntéshozatalhoz nem megfelelő információ a szükségesnél kevesebb ismeretre alapozott döntést eredményez.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	< 10% az előző év bevételeihez viszonyítva.
Valószínűség	<i>Közepes (2)</i>	A döntéshozók prioritása nem jól definiált, ellentmondásos.
Esélycsökkentés		Döntéshozók előzetes tájékoztatása, jó kapcsolat a társintézményekkel.
Hatáscsökkentés		–
6.2. Tervezésből, pénzügyi és egyéb erőforrások rendelkezésre állásából eredő kockázatok		A stratégiai és rövidtávú feladattervek, illetve a költségvetési tervek nincsenek összhangban a jogi szabályozási előírásokkal, a tulajdonosi elvárásokkal, és célkitűzésekkel; a tervek nem számolnak a tervek végrehajtását akadályozó kockázatokkal, a terv nem tartalmaz tartalékokat.
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	A kutatási eredmény elsősorban hosszú távú tervezés eredménye.
Valószínűség	<i>Közepes (2)</i>	A szabályok gyakori változása megnehezíti azok követését, belső kommunikálását, értelmezését, alkalmazását.
Esélycsökkentés		Működőképes és hasznos pályázati folyamat- és eljárásrend szabályozott kialakítása.
Hatáscsökkentés		–

6.3. Jogi és szabályozási kockázatok	A jogszabályok és egyéb szabályok korlátozhatják a rendezvények lebonyolítását.	
Hatás	<i>Alacsony (1)</i>	–
Valószínűség	<i>Alacsony (1)</i>	A szabályozók gyorsan változnak.
Esélycsökkentés	Utasítások csak írásban adhatók ki. Szabályozási folyamatok átláthatóvá tétele.	
Hatáscsökkentés	–	